

**UCHWAŁA NR III/11/14
RADY GMINY WYSZKI**

z dnia 30 grudnia 2014 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na
2015 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. z 2013 r. poz. 594, z późn. zm.¹⁾) i art. 4¹ ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 z późn. zm.²⁾) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2015 rok, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wyszki.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Arkadiusz Krasowski

¹⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 645 i 1318 oraz z 2014 r. poz. 379 i poz. 1072.

²⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 1563 oraz z 2014 r. poz. 822 i poz. 1188.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA
2015 ROK
I. Diagnoza**

Problemy wynikające z picia alkoholu oraz przemoc w rodzinie są najpoważniejszymi kwestiami społecznymi. Zjawiska te mają przemożny wpływ na bezpieczeństwo społeczne, stan zdrowia ludzi jak też relacje z najbliższymi. Z problemem alkoholu wiążą się zagrożenia dla prawidłowego funkcjonowania zarówno sfery ekonomicznej, moralnej i zdrowotnej społeczeństwa. Obecnie nie zastanawiamy się już, czy warto pomagać osobom, rodzinom z problemem alkoholowym, dzieciom z tych rodzin, ale jak to robić szybciej, skuteczniej, efektywniej. Pomagać- to znaczy minimalizować skutki alkoholizmu, narkomanii. Pomagać to również zapobiegać, czyli edukować, uświadamiać, wskazywać alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu, radzenia sobie z sytuacjami trudnymi, konfliktowymi, uczyć jak skutecznie bez używek rozładowywać napięcie i rodzącą się agresję. Pomagać to również wspierać młodych ludzi w kształtowaniu prawidłowych postaw osobowościowych aby nie było potrzebne „wspieranie” się substancjami uzależniającymi.

Podstawę prawną rozwiązywania problemów alkoholowych w Polsce stanowi ustawa z dnia 26 października 1982r. O wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012r. poz. 1356 z późn. zm.)

I. Diagnoza

Dane szacunkowe na temat populacji osób, u których wystąpiły różne kategorie problemów alkoholowych (opracowane na podstawie danych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych) przedstawia poniższa tabela.

Osoby uzależnione od alkoholu	Ok 2% populacji	95 osób w Gminie Wyszki
Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice)	ok.4% populacji	191 osób w Gminie Wyszki
Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok.4% populacji	191 dzieci w Gminie Wyszki
Osoby pijące szkodliwie	ok.5 – 7% populacji	239-334 osób w Gminie Wyszki

Według szacunkowych danych w Gminie Wyszki żyje około 95 osób uzależnionych od alkoholu oraz około 239-334 osób pijących szkodliwie. W rodzinach z problemem alkoholowym żyją 382 osoby w tym 191 dzieci.

Zgodnie z Uchwałą Nr V/47/03 Rady Gminy Wyszki z dnia 23 kwietnia 2003r. ustalono liczbę punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5 % alkoholu (za wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży na 30 punktów i do spożycia w miejscu sprzedaży na 5 punktów. Na dzień 30.11.2014r. liczba punktów sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Wyszki wynosi 8.

Liczbę mieszkańców na jeden punkt sprzedaży alkoholu ogółem oraz liczbę mieszkańców na jeden punkt sprzedaży alkoholu o zawartości powyżej 18% obrazuje tabela:

Rok	Liczba mieszkańców na 1 punkt sprzedaży alkoholu ogółem	Liczba mieszkańców na jeden punkt sprzedaży alkoholu o zawartości powyżej 18%
Stan na 30.11.2014r.	596	681

Wśród uczniów Gimnazjum w Wyszkiach na zlecenie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadzono ankietę dotyczącą kontaktów młodzieży z alkoholem i substancjami psychoaktywnymi. Badaniem objęto 97 uczniów. Arkusz ankiety został przygotowany przez pedagoga szkolnego. Z ankiety wynika, że 31% badanych tj. 29 uczniów piło napoje alkoholowe. Pierwszy raz alkoholem częstowali koledzy 19%, w domu po raz pierwszy piło 9% badanych, u rodziny 2%. Młodzież najczęściej pije piwo 29% badanych, wódkę 5% , wino 4%. Według 52% badanych alkohol zawarty w piwie i winie jest mniej groźny niż w wódce, 44% nie zgadza się z tym stwierdzeniem. 70% badanych uznało, iż picie alkoholu

prowadzi do uzależnienia i niszczy życie, 16% badanych uważa, że ułatwia nawiązywanie kontaktów towarzyskich, 11% stwierdziło, iż poprawia humor. Na pytanie czy używałeś innych środków odurzających 76% odpowiedziało że nie używało, 16% paliło papierosy.

Komenda Powiatowa Policji w Biesku Podlaskim ocenia stan bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie gminy Wyszki jako zadawalający. W okresie od 01.01.2014 r. do 30.11.2014 r. na terenie gminy Wyszki ujawniono n/w zdarzenia po użyciu alkoholu: interwencje domowe – 24, zdarzenia w ruchu drogowym – 10, kierujący w stanie nietrzeźwości – 10, spożywanie alkoholu w miejscu publicznym - 1, doprowadzenie do wytrzeźwienia do PDOZ KPP w Bielsku Podlaskim - 4, umieszczenie w izbie wytrzeźwień – 6. Wobec sprawców naruszeń prawa wykonywane były czynności profilaktyczne mające na celu zapobieganie w przyszłości podobnym zachowaniom.

Zasoby – instytucje i ludzie

1. Zgodnie z ustawą O wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi działa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W jej skład wchodzi:

- 1) Ryszard Perkowski
- 2) Joanna Paszko Wojtkowska – lekarz
- 3) Ks. Andrzej Ulaczyk - proboszcz parafii rzymskokatolickiej
- 4) Jadwiga Szerszeń – pracownik socjalny
- 5) Katarzyna Kristosiuk – pedagog
- 6) Piotr Gilewski - policjant
- 7) Andrzej Piliszek - policjant

Wszyscy członkowie komisji są przeszkoleni w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudnia pięciu pracowników, w tym dwóch pracowników socjalnych dobrze przygotowanych do pracy z osobami uzależnionymi od alkoholu, nadużywającymi alkoholu oraz osobami współuzależnionymi.

3. Na terenie gminy nie ma zakładów lecznictwa odwykowe. Osoby uzależnione z terenu naszej gminy leczone są w Dziennym Ośrodku Terapii Uzależnień w Bielsku Podlaskim oraz na Oddziale Zamkniętym w Samodzielnym Publicznym Psychiatrycznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Choroszczy.

4. Sąd Rejonowy III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Bielsku Podlaskim prowadzi sprawy kierowane przez GKRPA dotyczące wydawania postanowień w sprawie leczenia odwykowego osób uzależnionych. Kuratelę sprawuje kurator zawodowy oraz kurator społeczny Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim.

5. Na terenie gminy są trzy szkoły podstawowe oraz jedno gimnazjum. Programy profilaktyczne prowadzone są przez wychowawców klas w szkołach w Strabli, Topczewie, natomiast w Zespole Szkół w Wyszki programy profilaktyczne prowadzi pedagog szkolny.

II. Ogólne założenia do działania w kierunku profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na gminę obowiązek podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia alkoholu oraz zmiany struktury jego spożywania, a także do inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów.

1. Funkcjonowanie punktu konsultacyjnego, oraz zapewnienie warunków do pracy merytorycznej tegoż punktu poprzez:

- 1) wynagrodzenie osoby prowadzącej punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin,
- 2) zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych (np.: broszury, ulotki, filmy), dla klientów punktu oraz organizacji współpracujących z punktem np.: GOPS, szkoły, parafie, ośrodki zdrowia, policja itp.

2. Zapobieganie powstania problemów związanych z nadużywaniem alkoholu, w tym:

- 1) kierowanie osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzina do punktu konsultacyjnego w celu prowadzenia krótkiej interwencji, motywowania zarówno osób uzależnionych jak i współuzależnionych do podjęcia

psychoterapii w placówkach leczenie uzależnienia, kierowanie do leczenia specjalistycznego, motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie ale nieuzależnionych do zmiany szkodliwego wzoru picia, udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym, rozpoznawanie zjawiska przemocy domowej, udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymywania przemocy.,

2) kierowanie osób nadużywających alkoholu na leczenie odwykowe

3) kierowanie osób współuzależnionych na terapię,

3. Pomoc rodzinom z problemami alkoholowymi:

1) prowadzenie programów terapeutycznych dla dzieci i młodzieży dla rodzin z problemami alkoholowymi,

2) współdziałanie z Komendą Powiatową Policji, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, służbą zdrowia, dyrektorami szkół, pedagogiem w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i przemocy w rodzinie.

4. Działalność profilaktyczna dla dzieci i młodzieży:

1) realizacja na terenie szkół programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży,

2) finansowanie zajęć i programów opiekuńczo wychowawczych w świetlicach szkolnych, dożywianie dzieci uczestniczących w prowadzonych zajęciach

3) prowadzenie warsztatów dla młodzieży, dofinansowanie spektakli profilaktycznych

4) organizowanie konkursów plastycznych wśród dzieci i młodzieży o tematyce antyalkoholowej

5) promocja i wspieranie lokalnych imprez bezalkoholowych o charakterze sportowo-rozrywkowym (zawody sportowe, pikniki rodzinne)

6) edukacja dzieci i młodzieży w zakresie utrzymywania abstynencji, przygotowanie jej do świadomego podejmowania odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem substancji psychoaktywnych oraz kształtowanie postaw asertywnych wobec wzorców patologicznych

7) podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia

8) wspieranie organizowanych zajęć sportowych, wdrażanie zdrowego stylu życia w szkołach jako alternatywnych form spędzania czasu wolnego, zakup sprzętu sportowego..

9) dofinansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli i pedagoga szkolnego

10) monitorowanie skali problemów alkoholowych w wśród młodzieży szkolnej poprzez prowadzenie badań i ankiet

11) finansowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży, podczas którego realizowane są programy z zakresu profilaktyki uzależnień

12) udział w ogólnopolskich i lokalnych akcjach profilaktycznych.

5. Działalność informacyjna i edukacyjna dla dorosłych:

1) organizowanie pogadanek profilaktycznych dla rodziców dotyczących rozwijania umiejętności rozmawiania z dziećmi na temat alkoholu i problemów alkoholowych, organizowanych na terenie szkół.

2) wzmacnianie roli i funkcji rodziny, podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodziny poprzez udział w ogólnopolskiej kampanii „Postaw na rodzinę”

3) prezentacja w mediach wiedzy na temat problemów związanych z używaniem, nadużywaniem i uzależnieniem od alkoholu oraz przemocy w rodzinie

4) wspieranie edukacji osób pracujących zawodowo w systemie pomocy dzieciom, młodzieży, rodzicom i osobom z problemem alkoholowym oraz przemocy poprzez prenumeratę czasopism.

5) tworzenie sieci punktów informacyjnych z danymi o dostępnej ofercie pomocy w zakresie problemów alkoholowych oraz przemocy w rodzinie na terenie gminy i powiatu

- 6) zakup materiałów edukacyjnych (broszur, plakatów, ulotek) oraz dystrybucja wśród określonych grup adresatów: młodzieży, rodziców, nauczycieli.
6. Prowadzenie kontroli podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.
7. Wspieranie placówek leczenia odwykowego w powiecie.

III. Pomoc psychospołeczna i prawna rodzinom, w których występują problemy alkoholowych

1. Informowanie osób nadużywających alkoholi o mechanizmach uzależnienia od alkoholu, skutkach nadużywania alkoholu dla całej rodziny.
2. Prowadzenie rozmów motywacyjnych do zaprzestania nadużywania alkoholu.
3. Motywowanie osób do podjęcia leczenia odwykowego.
4. Pomoc rodzinom, w której występują problemy alkoholowe poprzez:
 - 1) kierowanie do punktu konsultacyjnego osób nadużywających alkoholi oraz ich rodzin,
 - 2) kierowanie osób uzależnionych do poradni leczenia odwykowego celem odjęcia leczenia.
 - 3) kierowanie osób współuzależnionych na terapię
 - 4) kierowanie sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjno edukacyjnych
5. Podejmowanie czynności zmierzających do wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu przez biegłych psychologa i psychiatrę.
6. Podejmowanie czynności zmierzających do wydania przez sąd postanowień o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

1 IV. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

1

1. Finansowanie szkoleń podnoszących kwalifikacje członków GKRPA dotyczących współdziałania i podejmowania interwencji w przypadkach stosowania przemocy w rodzinie.
2. Pomoc ofiarom przemocy w rodzinie poprzez wdrażanie procedury „Niebieskiej Karty”.
3. Udział przedstawiciela GKRPA w pracach zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz w grupach roboczych.
4. Diagnozowanie sytuacji i potrzeb osób co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie.
5. Udzielanie kompleksowych informacji o możliwości uzyskania pomocy w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia osobom co do których istnieje podejrzenie stosowania przemocy.
6. Prowadzenie rozmów z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, na temat konsekwencji stosowania przemocy, informowanie tych osób o możliwości podjęcia leczenia lub terapii w programach oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.
7. Podnoszenie świadomości społecznej poprzez zamieszczanie artykułów dotyczących przemocy w rodzinie i jej przeciwdziałaniu w gazetce „Wieści Gminne” oraz upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych na temat zjawiska przemocy w rodzinie i uzyskania pomocy.
8. Współpraca z przedstawicielami wymiaru sprawiedliwości w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

V. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Członkowi Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych otrzymują za udział w posiedzeniach wynagrodzenie w wysokości 120,00zł brutto z zastrzeżeniem ust.2.(zgodnie z listą obecności).
2. Członkom Komisji będącym pracownikami gminy i gminnych jednostek organizacyjnych nie przysługuje wynagrodzenie, gdy w dniu posiedzenia Komisji świadczą pracę na rzecz danej jednostki, a pracodawca zwolni pracownika na czas brania udziału w pracach komisji z zachowaniem prawa do wynagrodzenia.